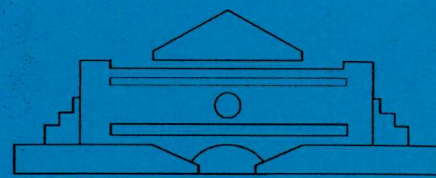

S
U
M
M
A
R
I
A

I
U
R
I
D
I
C
A

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

PARLAMENDIINFO KESKUS

4/2002

Valik ülevaateid
välisajakirjanduses
ilmunud artiklitest.
Uued raamatud Eesti
Rahvusraamatukogus

SISUKORD

E-HÄÄLETAMINE

Rob Morse, Michelle Hodges. E-voting and democracy: past, present and future.
Is e-voting possible?

3

HÄÄLTEENAMUS

Erik Lagerspetz. The legitimacy of majority rule

4

INFORMATSIOON JA ÕIGUS

John Cahir. Understanding information laws : a sociological approach

5

**PARLAMENDILIIKMETE MAJANDUSLIKE HUVIDE AVALIKUSTAMISEST
SAKSAMAAL**

Thomas Groß. Erweiterung veröffentlichungspflichtiger Angaben von Mitgliedern des
Deutschen Bundestages

6

EUROOPA KODAKONDSUS

Nick W. Barber. Citizenship, nationalism and the European Union

7

TERVISEKINDLUSTUS EUROOPA LIIDUS

Vassilis G. Hatzopoulos. Killing national health and insurance systems but healing
patients?: The European market for health care services after the judgements of the ECJ
in Vanbraekel and Peerbooms

8

**VARA TAGASTAMINE JA KOMPENSEERIMINE POSTKOMMUNISTLIKES
KESK-EUROOPA RIIKIDES**

István Pogány. Confronting history: restitution and compensation laws in East Central
Europe

9

LASTE ERIVOLINIK WALESIS

Kathryn Hollingsworth, Gillian Douglas. Creating a children's champion for Wales? The
Care Standards Act 2000 (Part V) and the Children's Commissioner for Wales Act 2001

10

**Rahvusvahelise Eraõiguse Ühtlustamise Instituudi väljaanded
Rahvusraamatukogus**

12

UUED ÕIGUSRAAMATUD EESTI RAHVUSRAAMATUKOGUS

14

Summaria Iuridica võrguväljaanne: <http://www.nlib.ee/anded/www2.html#sumi>

Kirjandusnimestikud koostanud Maia Ruttu, ülevaated kirjutanud Margit Tammur, Tiia Melts, Külli Kask, Giina Kaskla

Väljaande koostanud Giina Kaskla

Ettepanekud ja kommentaarid: giina@nlib.ee

E-HÄÄLETAMINE

Rob Morse, Michelle Hodges

E-voting and democracy: past, present and future. Is e-voting possible?

Law/Technology. Vol 35 (2002) no 3, p. 1-31.

Artiklis kirjeldatakse algatuseks hääletusviise, mis on kasutusel USAs, Šveitsis, Brasiilias, Kostariikas, Rootsis ja Suurbritannias. Käsitletakse nii traditsioonilist valimisjaoskonnas hääletamist kui ka posti ja telefoni teel hääletamist. Põhiosas on artikkel pühendatud e-hääletuse probleemidele ja võimalustele, vaadeldakse elektrooniliste hääletusmasinate kasutamist paberist hääletussedelite asemel, isiku identifitseerimise mooduseid ja hääletamist Interneti vahendusel. E-hääletus on järgmine loogiline samm edasi, kuigi üheseid vastuseid ei ole veel küsimustele, kuidas see on teostatav ja kuidas see mõjutab demokraatiat.

Hääletusviisid maailma demokraatlikes riikides on üldiselt sarnased, samuti on mitteametlike hääletuste puhul telefoni ja Interneti kasutamine laialt levinud. USAs on ametlike hääletamiste puhul osutunud populaarseks posti teel hääletamine, kuivõrd hääletuskastide juures käimine tähendab ajakulu ja ebamugavust. Kõik vanurid ja puuetega inimesed, samuti need kodanikud, kes ei viibi oma valimispiirkonnas, saavad USAs hääletada posti teel. Kõige radikaalsemalt on hääletussüsteemi reforminud Oregoni osariik, kus on valimisjaoskonnad üldse kaotatud ja sisse viidud üldine posti teel hääletamine. 1996. a presidendivalimiste tulemused kinnitasid, et sellega tõusis valimistest osavõtu protsent ning esialgu kardetud võltsinguid ja valimispettust ei avastatud. Üldse on USAs valimistest osavõtu protsent madal (alla 50%, mis on üks madalamaid maailmas).

Šveitsi kogemus näitab, et posti teel hääletamine on osutunud piisavalt populaarseks ja avaliku arvamuse toetus ning muud tingimused on soodsad ka e-hääletuse kasutuselevõtuks. Valitsus alustas 1998. a pikaajalist e-riigi strateegia väljatöötamist, e-hääletuse rakendamise kõige varasemaks tähtjaks on pakutud aasta 2010.

Brasiilias kasutatakse valimisjaoskondades elektroonilisi hääletusmasinaid alates 1996. aastast, hääletusprotseduuri muutmise põhjuseks sai massiline valimispettus (mis ulatus selleni välja, et hääli kogunes rohkem, kui üldse oli riigis valimisõiguslikke kodanikke). Kostariikas kasutatakse võltsingute ärahoidmiseks 1998. a-st isiku identifitseerimisel biomeetrilist meetodit: ID-kaardil on lisaks isiku fotole ka sõrmejälje vöötкод (sama kaart on kasutusel sotsiaalkindlustuses ja autojuhilubade väljastamisel).

Rootsis algatas valitsus 2000. a mitmeid projekte demokraatiat edendamiseks, millest artiklis käsitletakse Umeå eksperimenti. Umeå Ülikoolis korraldati üliõpilasedustuse valimisel e-hääletus, mis taotles valimistest osavõtu suurendamist ning korraldamiskulude vähendamist. Siiski puudub riigis seni üldine entusiasm traditsioonilise valimiskorralduse muutmiseks.

Suurbritannias on posti teel hääletamist võimaldatud juba alates 1918. a-st, esialgu küll vaid puuetega inimestele ja neile, kes elasid valimisjaoskondadest kaugel. 2001. a üldvalimistel võis aga iga soovija hääletada posti teel. Üldse rakendab 14st Lääne-Euroopa riigist 9 mingis vormis posti teel hääletamist, samal ajal Ida-Euroopa uutes demokraatlikes riikides ei ole see eriti levinud.

Artiklis käsitletakse lähemalt probleeme, mis on seotud hääletamise turvalisuse, privaatsuse ja salajasuse tagamisega. Uuringutes ja e-hääletuse pilootprojektide rakendamisel eri riikides on üles kerkinud veel mitmeid probleeme: nt on Suurbritannias ja teistes riikides olemas kindel grupp elanikke, kes ei toeta mingeid uuendusi hääletusprotsessis. Koduse Interneti-hääletuse

puhul ei kata hääletuskulusid enam riik, vaid need jäävad inimeste kanda. Kõigil inimestel ei ole võrdset ligipääsu Internetile, nt USA-s on vaestel ja vähemuste esindajatel vähem võimalusi Interneti kasutamiseks. Sellega seoses tekib küsimus, kellele one-hääletus kasulik ja kuidas selle rakendamine mõjutab poliitilist esindatust.

Autorid analüüsivad eri riikide tehnilist, õiguslikku ja moraalselt valmisolekut e-hääletuse rakendamiseks lähitulevikus. Artiklis on lühidalt käsitletud ka Eestit kui infoühiskonna arendamise liidrit Ida-Euroopas. Eesti edestab Lätit ja Leedut nii arvutikasutajate kui ka Interneti-kasutajate hulga poolest. Lisaks on Eestis vastu võetud infoühiskonna arengut soodustavaid õigusakte (digitaalalkirja seadus) ning igapäevaelus kasutatakse innovatiivselt info- ja sidetehnoloogiat (nt mobiiltelefoniga parkimise eest tasumine). Suurt potentsiaalide hääletuse rakendamiseks näitab Interneti-panga kasutajate hulk Eestis, mida autorid peavad kõigeimaks *per capita* näitajaks maailmas.

E-hääletuse võimalik kasu on aga ilmselge: valimistest osavõtu suurenemine, juhul kui valimised on vabad ja ausad, on kasulik kogu ühiskonnale, samuti hoiab e-hääletus kokku aega ja raha. Üsnagi tõenäoliselt on e-hääletus mitmetes riikides muutunud reaalsuseks juba 2006. aastal.

Refereerinud Giina Kaskla

HÄÄLTEENAMUS

Eerik Lagerspetz

The legitimacy of majority rule

Associations. Vol 6 (2002), no 2, p. 261-291.

Tänapäeva demokraatia keskseks põhimõtteks on häälteenamuse kasutamine otsuste vastuvõtmisel. Artikkel annab ülevaate häälteenamuse reegli tekkimisest ja selle kasutamise ajaloost ning arutleb selle tõhususe ja õiguspärasuse üle. Autori arvates omab küsimus häälteenamuse reegli kehtivusest ja piiridest praktilist tähtsust diskussioonis Euroopa Liidu tuleviku üle.

Häälteenamusele toetumine otsustamisel on osa demokraatlikust traditsioonist, mis pärineb antiikajast. Kõigepealt võeti see kasutusele Kreekas, kust see levis Roomasse ning edasi kanoonilisse õigusse. Samal ajal on ajaloost teada ka muud võistlevad meetodid otsuste tegemisel nagu konsensuse saavutamine (tüüpiline skandinaavia ja germaani traditsioonis) ning liisuehitmine. Konsensuse alusel otsuste langetamist võib pidada küllalgi elujõuliseks ideaaliks, kuid praktikas on üksmeele saavutamine enamasti keeruline.

Sajandite vältel oli katoliku kirik kõige paremini korraldatud poliitiline organisatsioon läänemaailmas. Autor tutvustab lühidalt otsuste tegemise protsessi ja häälteenamuse reeglite kasutamist kanoonilises õiguses, keskendudes paavsti valimise reeglite kujunemisele. Ilmalikus elus võttis häälteenamuse täielik tunnustamine ja kasutusele võtmine palju rohkem aega, kõigepealt hakati lihthäälteenamust kasutama erakorporatsioonides. Lihthäälteenamust ja mitmesuguseid kvalifitseeritud häälteenamuse variante kasutati keskaegsetes Itaalia vabariikides. Lõplikult kujunes häälteenamuse reeglite kasutamise praktika välja 20. sajandil.

Artikli teine osa annab ülevaate teooriatest ja filosoofilistest koolkondadest, mis põhjendavad häälteenamuse kasutamist. Tunnetusteooria koolkondade esindajad peavad oluliseks, et lihthäälteenamuse aitab kõige efektiivsemalt tõe välja selgitada ja utilitaristid toetuvad ühiste huvide leidmise argumendile. Mõlemad põhjendused on tagajärjele orienteeritud ning jätavad tähelepanuta otsuse tegemise protseduurilise külje.

Kas enamuse arvamusele toetumine on aus reegel? Kõige täpsemalt võimaldab lihthäälteenamuse toimet kahe alternatiivi puhul kirjeldada May teoreem, mis püstitab järgmised tingimused: anonüümsus, neutraalsus, ühetaolisus, otsustusvõimelisus. Lihthäälteenamuse reegel töötab hästi ja vastab kõigile teoreemis esitatud tingimusele, kui on tegemist valikuga kahe alternatiivi vahel. Kui on tegemist keerukama olukorraga (nt rohkem kui kaks parteid või kandidaati), siis see ei tööta. Lihthäälteenamus annab ebaõige tulemuse ka juhul, kui on tegemist püsiva enamusega – sel juhul ei pääse vähemuse hääl kunagi esile. Kontekstist sõltuvalt on õigustatud ka teistsugused protseduurid ja reeglid nagu kvalifitseeritud häälteenamuse nõue, vetoõigus ning muud tingimused (nt teatavate kvootide rakendamine vähemuse kaitseks).

Refereerinud Giina Kaskla

INFORMATSIOON JA ÕIGUS

John Cahir

Understanding information laws : a sociological approach

Journal of Information, Law and Technology (2002) no 3, 29 pp.

<http://elj.warwick.ac.uk/jilt/02-3/cahir.html>

Artikli autor nendib, et informatsioon on pikka aega olnud erinevate teadusharude uurimisobjektiks, kuid õigusteaduses on informatsioonile vähe tähelepanu pööratud või on tegeldud väga kitsalt piiritletud problemaatikaga. Artikkel lähtub eeldusest, et informatsioon on sotsiaalne nähtus ja õigus sotsiaalsete suhete reguleerijana mõjutab otseselt informatsiooni loomist, selle sisu ja vahendamist. Artikli eesmärk on kaardistada ja klassifitseerida informatsiooni käsitlevaid õigusnorme ning analüüsida nende mõju ühiskonnale.

Informatsiooni ja õiguse seoste üldise raamistiku kirjeldamine nõuab informatsiooni mõistest arusaamist nii õiguslikus kontekstis kui ka väljaspool seda. Nii tutvustabki autor kõigepealt seniseid informatsiooni õigusteaduslikke käsitlusi ja ka matemaatilisi, semiootilisi ning sotsioloogilisi teooriaid, mis tegelevad informatsiooniga.

Informatsioonialaseid õigusnorme vaatlleb autor kahes suuremas kategoorias ning jaotab need eraõiguslikus ja avalikus sfääris toimivateks. Eraõiguslike isikute vahelisi suhteid korraldavate normide hulgas on olulisel kohal majanduslikku tähendust omavad regulatsioonid väga erinevates valdkondades (sellesse gruppi kuuluvad: intellektuaalne omand, ärisaladus ja muu konfidentsiaalne informatsioon, reklaam, äriühingute ja toodete kohta käiv avalikustamisele kuuluv teave, siseinfo kasutamine jne). Teise olulise grupi moodustavad õigusnormid, mis mõjutavad informatsiooni sisu ja piiravad teatud laadi info levitamist (nt laimamise, teotamise, rassiviha õhutamise, pornograafia, andmekaitse kohta käivad õigusaktid).

Avalikus sfääris toimivad informatsioonialased õigusnormid moodustavad kolm peamist gruppi: 1) põhivabadusi tagavad ja neid piiravad normid (nt sõnavabadust, ajakirjandusvabadust, riigisaladuse kaitset sätestavad õigusaktid); 2) kommunikatsiooniteenuste alased normid (nt posti, telekommunikatsiooni, ringhäälingu tegevuse reguleerimine); 3) kohtupidamise avalikkust tagavad normid.

Autor tutvustab ka infoühiskonda käsitlevaid teooriaid ja analüüsib informatsiooni õigusliku reguleerimise toimet poliitika, majanduse ja kultuuri tasandil. Kõige olulisemat mõju avaldavad ühiskonnale sõnavabaduse, intellektuaalse omandi kaitse ja privaatsuse kaitse alased õigusnormid.

Refereerinud Giina Kaskla

PARLAMENDILIIKMETE MAJANDUSLIKE HUVIDE AVALIKUSTAMISEST SAKSAMAAL

Thomas Groß

Erweiterung veröffentlichungspflichtiger Angaben von Mitgliedern des Deutschen Bundestages

Zeitschrift für Rechtspolitik (2002) Nr. 11, S. 472-475.

Saksa Liidupäev tegi 2002. aasta septembris muudatuse oma reglemendi selles osas, mis puudutab parlamendiliikmete käitumisreegleid ning laiendas avaldamisele kuuluvate kohustuslike andmete loetelu. Alates 15. valimisperiodist tuleb parlamendiliikmetel avalikustada andmed oma sissetulekute ja ettevõtluses osalemise kohta. Sellega seoses on esile kerkinud mitmeid probleeme, mis vajavad lahendamist, et kaotada vastuolu demokraatliku läbipaistvuse ja isikuandmete kaitse vahel.

Avaldamiskohustuslike andmete loetelu laiendamist on potentsiaalsele huvide konfliktile toetudes nõutud juba aastaid. Parlamendiliikmete käitumisreeglid kinnitati 1986. a ning muudeti viimati 1995. a. Kehtinud reeglite kohaselt oli parlamendiliikmel kohustus vastavas ametlikus väljaandes avaldada oma amet või viimane ametikoht, tegevus ettevõtte, korporatsiooni või riikliku tähtsusega ühenduse juhtorganites ning funktsioonid liitudes või teistes organisatsioonides. Muud andmed tuli esitada vaid Liidupäeva presidendile.

Muudatuse kohaselt kuuluvad nüüd ametlikus väljaandes avaldamisele ka nõustamine, esindamine ja muud tegevused, mis ei ole seotud deklareeritud ametikohaga, samuti kutsetöö- ja parlamendiväline tegevus (eriti tasustatud eksperthinnangud, ajakirjanduslik tegevus ja ettekannete pidamine ning osaluse omamine äriühingutes, kui sellega kaasneb ettevõttele oluline majanduslik mõju).

Artikkel toob esile küsimused reglemendi vastavusest põhiseadusega. Parlamendiliikme käitumisreeglid on osa reglemendist, mis reguleerib parlamenditööd, kuid see pole piisavaks aluseks, et reguleerida parlamendivälist tegevust. Kuna käitumisreeglitega parlamendiliikmeile kehtestatud kohustused riivavad põhiõigusi, siis on vajalik nende eraldi seadustamine. Lahendamist vajavad veel mitmed küsimused, mis on seotud parlamendiliikme sõltumatu mandaadiga, annetustega parlamendiliikmetele, elukutsevabadusega, põhiõigustega ja vaikumiskohustusega teatud kutsealadel.

Kokkuvõttes jõuab autor õiguspoliitilise järelduseni, et parlamendiliikmete käitumisreeglid tuleb kehtestada iseseisva seadusega. Andmete avaldamiskohustuse laiendamine on küll kooskõlas põhiseadusega, kuid mitte kõikide isiku varanduslikku seisuga puudutavate andmete avaldamine. Erapooletuse tagamiseks tuleks keelata annetused parlamendiliikmetele. Parlamendiliikme käitumisreeglid peaksid selgelt kinnitama juba rakendatud praktikat, et avalikustatud andmed kajastuksid ka Liidupäeva koduleheküljel parlamendiliikme isikuandmete juures.

Refereerinud Tiia Melts

EUROOPA KODAKONDSUS

Nick W. Barber

Citizenship, nationalism and the European Union

European Law Review. Vol 27 (2002) no. 3, p. 241-259.

Artiklis käsitletakse Euroopa kodakondsuse mõistet ning analüüsitakse natsionalistliku mõtteviisi kasutamist Euroopa kodakondsusele sisu andmisel. Autor näitab, kui suures ulatuses sisaldavad natsionalistliku lähenemise elemente Euroopa kodakondsuse küsimust uurinud autorite tööd (Joseph Weiler, Clifford Geertz, David Miller, Marcelino Oreja) ning kuidas see kajastub Euroopa Liidu kultuuripoliitikas.

1992. a. Maastrichtis Euroopa Liidu lepingusse sisse toodud Euroopa kodakondsuse mõiste (art 17) ei kehtestanud otseselt uusi reegleid, vaid pakkus ühe viisi kuidas liikmesriikide kodanikud saaksid ennast ühenduse institutsioonidega identifitseerida. Euroopa kodakondsuse eesmärgiks oli vähendada liidus tekkinud "demokraatia defitsiiti". Kodakondsuse idee autorid lootsid, et kodakondsus loob emotsionaalse seotuse Euroopa Liidu ja inimeste vahel ning varustab inimesed põhjustega, miks olla ühenduse struktuuridele lojaalne ja neid toetada.

Euroopa kodakondsuse ebamäärasus ning formaalne õiguslik kontekst on viinud katseteni kujundada ühtset Euroopa identiteeti. Autor viitab Weilerile, kelle järgi peaks otsima võimalusi ja näitama, et samad väärtused mis seovad kodanikke tema rahvusriigiga, seovad teda ka Euroopaga. Rõhutades Euroopa rahvaid ühendavat kultuurilist alget ja ühtset kultuuripärandit on võimalik anda Euroopa kodakondsusele sisu.

Üleskutsel kasutada natsionalistlikku retoorikat Euroopa kodakondsuse alusena on aga oma hind – nii väidab artikli autor. Natsionalism on oma loomult eristav (välistav). Mingi grupi samastamine kodanikena loob samaaegselt grupi mittekodanikke s.t inimesi, kellel ei ole sellist privilegeritud suhet riigiga.

Euroopa Liidu tasandil on sellisel eristusel kaks olulist tagajärge:

- grupi liikmelisus ei saa automaatselt olla avatud kõigile – riikide osa keda EL näeb oma liikmena väheneb;
- grupi liikmed kohtlevad oma kaasliikmeid suurema tähelepanuga kui grupist väljaspool asuvaid – Euroopa projektiga mitte kohaneda suutvad vähemusgrupid (näiteks Aasia või Aafrika taustaga liikmesriikide elanikud) võõranduvad riigist ning võivad muutuda ohtlikuks.

Kokkuvõttes leiab artikli autor, et natsionalistliku ideoloogia kasutamine on viga ning vastuolus lepingu artikli 17 taotlustega.

Refereerinud Külli Kask

TERVISEKINDLUSTUS EUROOPA LIIDUS

Vassilis G. Hatzopoulos

Killing national health and insurance systems but healing patients?: The European market for health care services after the judgements of the ECJ in Vanbraekel and Peerbooms

Common Market Law Review. Vol 39 (2002) no 4, p. 683-729.

Ühenduse volitused tervishoidu puudutavates küsimustes on piiratud Euroopa Ühenduse asutamislepinguga. Lepingu kaheksas jaotis pealkirjaga "Rahvatervis" koosneb vaid ühest artiklist (152), mis kinnitab liikmesriikidevahelise koostöö ja teatud liiki "täiendavate" algatuste koordineerimisele. Sotsiaalpoliitika osas lubab artikkel 137 algatusi, mis toetavad või täiendavad liikmesriikide meetmeid töökeskkonna parandamiseks ning töötajate tervisekaitseks.

Otseselt või kaudselt on rahvuslike tervishoiusüsteemidega seotud mõned ühenduse teised õigusaktid, mida võib jagada kahte kategooriasse: instrumendid, millega kindlustatakse ühenduse piires liikuvatele töötajatele sotsiaal- ja tervishoiuteenuste kättesaadavus (peamiselt määrus 1408/71) ja meetmed, mis puudutavad tervishoiuteenuste kvaliteeti – diplomite vastastikuse tunnustamise all ühtlustatud nõuded meditsiinitöötajate kvalifikatsioonile (ühtlustatud on arstide, medõdede, hambaarstide, veterinaaride, ämmaemandate ja farmatseutide kutseõuded). Nimetatud õigusaktid ei väljenda aga ühenduse tegelikku mõju tervishoiuteenustele – otsustavaks on siseturu reeglite otsene kohaldamine Euroopa Kohtu poolt tervishoiuteenuste pakkumise korraldamiseks.

Artiklis vaadeldakse kuidas Euroopa Kohus oma viimastes otsustes on tervishoiuteenuseid käsitletud ning püütakse hinnata võimalikku teenuste vaba liikumise põhimõtte rakendamise mõju tervishoiuteenustele. Samuti uuritakse lepingus sätestatud tingimuste ja määruse 1408/71 vahelist suhet ning seda, millises ulatuses Euroopa Kohus laiendab tervishoiuteenuste pakkujatele ja saajatele konkurentsi, riigiabi ning avalike hangete osas kehtestatud ühenduse lepingu sätteid.

Analüüsi aluseks on peamiselt kaks kohtuasja: Vanbraekel (C-368/98) ja Peerbooms (C-157/99), mille lahendid ilmusid 2001. aasta juulis. Mõlema kohtuasja puhul keeldusid patsiendi asukohamaa kindlustusfirmad teises liikmesriigis saadud ravi hüvitamisest. Vanbraekeli kohtuasja algatas Belgia vanaproua, kellele tehti ortopeediline operatsioon Prantsusmaal, ning Peerbooms kohtuasi sai alguse ühe Hollandi kodaniku kindlustaja keeldumisest katta Austrias patsiendile tehtud erakorralise ravi kulud.

Euroopa Kohtu vastavad otsused tuginesid lepingus sätestatud teenuste vaba liikumise põhimõttele (art 49, 50) ning määrusele 1408/71 (art 22, 36). Süsteem tagab isikutele, kes on kindlustatud mingis liikmesriigis, samal tasemel meditsiinilise abi teises liikmesriigis, juhul kui see on kättesaadav nimetatud teise liikmesriigi kodanikele. Kohus leidis, et kindlustusrahade lepinguline seotus oma asukohamaa meditsiiniteenuse pakkujatega, ei saa piirata patsientide õigust saada vastavat teenust teises liikmesriigis ning kindlustusfirmad on kohustatud maksma põhjendatud ravi eest vähemalt sama suures ulatuses nagu asukohamaal. Autor arvab, et sellega on loodud pretsedent, mis võib viia tervishoiuteenuste hindade ühtlustamiseni, mille vajalikkusele viitab ka Euroopa Kohus.

Euroopa Liidu liikmesriikides on arstiabi andmine korraldatud erinevalt. Põhimõttele, et elanikel on õigus saada tasuta meditsiinilist abi, mida finantseeritakse maksutulude baasil,

tuginevad rahvuslikud tervishoiusüsteemid Ühendkuningriigis, Iirimaa, Hispaanias, Itaalias, Portugalis, Kreekas, Taanis, Soomes ja Rootsis.

Tervisekindlustussüsteemid, kus kindlustusmaks kande tagab patsient, jagunevad omakorda kaheks. Belgias, Prantsusmaal ja Luksemburgis maksab haige teenuse eest ise ning seejärel saab kulutatud summa tagasi vastavalt kindlustusseltsilt või institutsioonilt. Austrias, Saksamaal ja Hollandis on tervishoiuteenuste pakkujad oma patsientide kindlustusseltsidega lepinguliselt seotud ning arveldamine käib vastavate institutsioonide vahel. Autor leiab, et kui rahvuslikud tervishoiusüsteemid jätavad vähe ruumi ühenduse siseturu ja konkurentsireeglite kohaldamiseks, siis nn tagasimaksetele tuginevad kindlustustraditsioonid on seda suurema tähelepanu all.

Refereerinud Külli Kask

VARA TAGASTAMINE JA KOMPENSEERIMINE POSTKOMMUNISTLIKES KESK-EUROOPA RIIKIDES

István Pogány

Confronting history: restitution and compensation laws in East Central Europe

Tidskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland (2002) no 4-5, s. 469-478.

Artikli autor on Warwicki Ülikooli (Suurbritannia) professor ning artikli aluseks on 2002. a juunis Krakowis toimunud konverentsil peetud ettekanne.

Artikli teemaks on omandiõiguse taastamine ja võõrandatud vara kompenseerimine postkommunistlikes Kesk-Euroopa riikides. Autor peab seda osaks rahvusliku identiteedi taastamisest ja vaatleb protsessi avaras ajaloolises kontekstis. Autor näitab, et vara tagastamist ja kompenseerimist käsitlevad seadused on kehtestatud enamusrahvuse huvides ning arvestavad ainult kommunistliku režiimi poolt toime pandut. Ajaloolise ebaõigluse heastamisest on kõrvale jäetud rahvusvähemused: juudid, mustlased, sakslased, kuivõrd nendele rahvusgruppidele osaks saanud ülekohus jääb ajalisel varasemasse perioodi. Nt 3 miljonit sakslast, kes enne II maailmasõja algust elasid endise Tšehhoslovakkia aladel, jäävad kehtestatud restitutsiooniseaduste mõjualast väljapoole.

Autor peab tendentslikuks ja liigselt lihtsustatuks sellist lähenemist, mis käsitleb postkommunistlikke riike puhtalt natsistliku ja nõukogude agressiooni ohvritena. Autor osutab psühholoogilisele fenomenile, mis laseb Ida-Euroopa rahvustel end pidada vägivallaohvriteks, ent tegelikkus sageli keerulisem ja vastuolulisem. Eriti käib see serblaste kohta, kuid näiteid vähemuste jõhkra kohtlemise kohta leiab ka Ungari, Rumeenia, Horvaatia, Tšehhi ja Slovakkia ajaloost. Ning vähemuste (eelkõige mustlaste) ebavõrdne kohtlemine ning juudivastased meeleolud pole kadunud tänaseni.

Kui võtta eelduseks, et meelevaldne eraomandi äravõtmine on vale iseenesest, siis on kõigil kannatanutel võrdne õigus hüvitusele, vaatamata nende etnilisele päritolule, elukohale või ajale, millal nad oma vara kaotasid. Nii praktilisest kui ka teoreetilisest vaatenurgast toob vara tagastamine kaasa tõsiseid probleeme ning tekitab majanduslikku segadust ja uut ebaõiglust.

Refereerinud Giina Kaskla

LASTE ERIVOLINIK WALESIS

Kathryn Hollingsworth, Gillian Douglas

Creating a children's champion for Wales? The Care Standards Act 2000 (Part V) and the Children's Commissioner for Wales Act 2001

The Modern Law Review. Vol 65 (2002) no 1, p. 58-78.

ÜRO lapse õiguste konventsiooni vastuvõtmine 1989. aastal tõi kaasa avalikkuse kõrgendatud huvi laste õiguste vastu. Laste erivolniku/ombudsmani institutsiooni loomises on nähtud efektiivset vahendit nende õiguste tagamisel. Ka Suurbritannias on kümnekond aastat arutletud sellise ametikoha loomise vajaduse üle.

ÜRO lapse õiguste konventsioon ei pööra piisavat tähelepanu laste menetlus- ja osalemisõigustele ja riigi osale nende kaitsel. Seda lünka on asunud täitma Euroopa Nõukogu lapse õiguste konventsioon (1996). See konventsioon nõuab allakirjutanud riikidelt, et perekonnaasjadega seotud menetluses (elukoha küsimus, lapsendamine jne), tagataks lapsele õigus saada arusaadavas vormis asjakohast informatsiooni ja nõustamist. Lapsel on õigus väljendada oma vaateid ja taotleda tema õigusi kaitsva eriesindaja määramist. Konventsioon keskendub lapse õigustele kohtumenetluses. Suurbritannia ei ole sellele konventsioonile alla kirjutanud.

Teine võimalus on luua spetsiaalne institutsioon, kes tegutseb laste nimel ja teostab laste õiguste kaitse järelevalvet. See väldib vastutuse killustumist erinevate riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste vahel. 1997. aastal soovitas ÜRO Lapse Õiguste Komitee luua Suurbritannias laste ombudsmani institutsioon. Esimesena loodi laste erivolniku institutsioon Walesis ning esimene laste ombudsman nimetati ametisse 2000. aasta detsembris ja asus oma kohustusi täitma 1. märtsil 2001.

1996. aastal avaldas oma lõppraporti tribunal, mis uuris Põhja-Walesis hoolekande all olnud laste kuritarvitamist 1970-80ndatel aastatel. Erilist rõhku pandi raportis avaliku võimu organite võimalusele vältida või avastada selliseid kuritarvitusi. Raporti esmane soovitus oli luua Walesi laste erivolniku institutsioon ning see veenis keskvalitsust lõplikult. Algselt toetas valitsus ettepanekut luua laste õiguste direktori ametipost, kes oleks kuulunud avaliku teenistuse alla. Rahvusassamblee toetas erivolniku sõltumatuse printsiipi. 2000. aastal vastu võetud hoolekandeseadusega (Care Standards Act) loodi laste erivolniku institutsioon ning 2001. aasta Walesi laste erivolniku seadus (Children's Commissioner for Wales Act) täpsustab ombudsmani funktsioone ja volitusi.

Laste ombudsmani funktsioonid:

1. kaitsta ja edendada laste huve. Ombudsman võib teha Rahvusassambleele ettepanekuid kõigis küsimustes, mis puudutavad Walesi laste heaolu. Rahvusassambleel on omakorda õigus arutada ja teha keskvalitsusele esildisi kõige Walesi puudutava kohta.
2. kaebuste menetlemise järelevalve. Ombudsman peab hea seisma selle eest, et laste vaated ja soovid oleksid esindatud, et nad saaksid nõu ja abi ning infot oma õiguste kohta.
3. kaebuste uurimine. Artiklis on välja toodud uuritavate asjade tüübid, uurimismenetluse käik ja raportite avaldamise kord.
4. menetluses osalevate laste abistamine. Ombudsman võib abistada last, kes esitab kaebuse mõne lastega tegeleva teenistuse (sh tervishoiu- ja haridusasutused) vastu. Samas on

piiritlemata, kui kaugemale võib laps oma taotlustega minna (nt kas laps võib organiseerida petitsiooni kohustusliku kõmri keele väljaarvamise kohta õppeprogrammist).

5. järelevalve avaliku võimu üle (nt Rahvusassamblee õigusloome jälgimine).

Laste ombudsmani pädevus:

1. juurdepääs dokumentidele ja informatsioonile. Erivolinikul on nagu kohtul õigus nõuda asjaomastelt isikutelt tunnistusi ja infot.
2. individuaalsete kaebuste menetlemine.
3. aruandekohustus. Ombudsman peab saatma aruanded esildise teinud isikule, uurimise all olnud asutusele või isikule, Rahvusassambleele ning Rahvusassamblee ja Briti parlamendi raamatukogudele. Raportites võivad sisalduda soovitusel lastega tegelevate institutsioonide töö parandamiseks, kuid nagu teistegi Suurbritannia ombudsmanide puhul, ei ole need soovitusel kohustuslikud.

Üks suur probleem on ombudsmani õiguste pörkimine lapsevanemate õigustega, sest kaalukas osa laste väärkohtlemisest leiab aset perekonna privaatsuses. Laste erivoliniku jurisdiktsiooni alla kuuluvad lapsed, kes elavad Walesis või kellele Walesis mingeid teenuseid osutatakse (nt Walesi laps, kes käib Inglismaal koolis, ei saa selle kooli juhtkonna peale Walesi ombudsmanile kaevata), ja tal on järelevalveõigus kõigi institutsioonide üle, kes lastele mingeid teenuseid pakuvad. Kuigi ÜRO lapse õiguste konventsioon mõistab lapse all alla 18-aastast isikut, võib ombudsmani poole pöörduda ka vastne täiskasvanu kuni viis aastat peale tema kui lapse õiguste rikkumist (lapseeas aset leidnud väärkohtlemine võib ju mõjutada kogu hilisemat elu). Laste ombudsmani pädevus ei hõlma justiitsüsteemi (on olemas eraldi vanglate ombudsmani ametipost) ja sotsiaalkindlustust. Laste erivolinik nagu ka teised ombudsmanid ei tohi sekkuda asja uurimisse, mille suhtes käib kohtumenetlus. Ombudsman on küll sõltumatu institutsioon, kuid ta on aruandekohuslane Rahvusassamblee ees, ning Rahvusassambleel on tähtis roll tema ametissenimetamisel ja eelarve määramisel.

Et kaitsta laste osalemisõigust neid puudutavate otsuste langetamisel, tuleb tagada laste juurdepääs infole ja see on laste ombudsmani ja tema ametkonna võtmeroll. Erivolinik peab teadvustama lastele oma ametkonna olemasolu. Erilist tähelepanu tuleb pöörata hoolekandele, vähemusrahvustest, puuetega ja sotsiaalselt ning majanduslikult raskes olukorras lastele. Et laiendada laste osalemist poliitilises protsessis, on Walesi Rahvusassamblee avanud veebilehe, mille kaudu noored saavad esitada küsimusi ja teha ettepanekuid Rahvusassamblee töö kohta. See portaal pakub laste tarvis ka mitmesuguseid muid infoallikaid.

Refereerinud Margit Tammur

Rahvusvahelise Eraõiguse Ühtlustamise Instituut

The International Institute for the Unification of Private Law (UNIDROIT)

Eesti Vabariik on Rahvusvahelise Eraõiguse Ühtlustamise Instituudi (UNIDROIT) liige 2001. a-st ja alates septembrist 2002 on Eesti Rahvusraamatukogu organisatsiooni depooramatukogu.

Rahvusvahelise Eraõiguse Ühtlustamise Instituut (UNIDROIT) on valitsustevaheline organisatsioon, mille eesmärgiks on uurida eraõiguse, eriti kaubandusõiguse moderniseerimise ja harmoniseerimise vajadust erinevates riikides, ja välja töötada eraõiguse harmoniseeritud põhimõtteid konventsioonide ja printsiipide näol. Olulisemaks erinevate õigussüsteemide koostöö tulemuseks loetakse UNIDROIT' poolt väljatöötatud ja 1994. a. avaldatud "Rahvusvaheliste Kaubanduslepingute Põhimõtted" (*Principles of International Commercial Contracts*, PICC), mida rakendati ka Eesti võlaõigusseaduse ja tsiviilseadustiku üldosa seaduse väljatöötamisel.

Rahvusraamatukogu saab depooramatukoguna tasuta ajakirja *Uniform Law Review*, *Unidroit Proceedings and Papers* ning teisi UNIDROIT' väljaandeid paber kandjal ja CD-ROMil. Dokumendid ja väljaanded on inglise keeles ning neid saab kasutada Rahvusraamatukogu õiguskirjanduse saalis. Informatsiooni organisatsiooni kohta leiab raamatukogu kodulehel: <http://www.nlib.ee/struktpik/org/unidroit.html> ning organisatsiooni ametlikul kodulehel: <http://www.unidroit.org>

Täiendav info:

Karmen Visnapuu

tel (0) 630 7250

e-post: Karmen.Visnapuu@nlib.ee

UNIDROIT' väljaanded Rahvusraamatukogus

Acts and proceedings / Diplomatic Conference for the Adoption of the Draft Unidroit Convention on the International Return of Stolen or Illegally Exported Cultural Objects. - Rome : UNIDROIT, 1996. - XVII, 374 lk. - (*Ars grata legi*). - Sisaldab ka: Unidroit Convention on Stolen or Illegally Exported Cultural Objects (1995).

Märksõnad: kultuuripärand/kunstiröövid/salakaubandus/restitutsioon (jur.)/rahvusvaheline õigusloome/seaduste koostööstamine/rahvusvahelised lepingud/rahvusvaheline õigus/konverentsikogumikud

Kohaviit: 2-02-07268

Acts and proceedings / Diplomatic Conference for the Adoption of the Draft Unidroit Conventions on International Factoring and International Financial Leasing. - Rome : UNIDROIT.

1. kd. - 1991. - VII, 347 lk.

2. kd. - 1992. - XV, 326 lk.

Märksõnad: tööstusseadmed/liising/faktooring/rahvusvaheline rahandus/võlaõigus/rahvusvaheline õigusloome/rahvusvahelised lepingud/konverentsikogumikud

Kohaviit: 2-02-07265 ; 2-02-07266

Acts and proceedings of the conference / Diplomatic Conference for the Adoption of the Unidroit Draft Convention on Agency in the International Sale of Goods. - Rome : UNIDROIT, 1983. - LXII, 431 lk. - (*Revue de droit uniforme / Institut international pour l'unification du droit privé = Uniform law review / International Institute for the Unification of Private Law ; 1983, 1-2*).

Märksõnad: rahvusvaheline kaubandus/rahvusvahelised lepingud/äriõigus/rahvusvaheline õigusloome/konverentsikogumikud
Kohaviit: 2-02-07267

Digest of legal activities of international organizations and other institutions / edited by Paula Howarth of the Unidroit Secretariat ; International Institute for the Unification of Private Law (UNIDROIT). - 12th ed. - Dobbs Ferry, N.Y., Oceana Publications, 2000. - Irdlehraamat. ISBN 0379005255

Märksõnad: rahvusvahelised organisatsioonid/rahvusvaheline õigusloome/seaduste kooskõlastamine
Kohaviit: 3-02-02499

Guide to international master franchise arrangements / International Institute for the Unification of Private Law (UNIDROIT). - Rome : UNIDROIT, 1998. - XXXIV, 300 lk. ISBN 8886449054

Märksõnad: frantsiis/müügilepingud/reklaam/intellektuaalne omand/kindlustus/kahju tekitamine/äriõigus/käsiraamatud
Kohaviit: 2-02-07271

International uniform law in practice : acts and proceedings of the 3rd Congress on Private Law held by the International Institute for the Unification of Private Law, UNIDROIT, Rome, 7-10 September 1987 = Le droit uniforme international dans la pratique : actes du 3eme Congres de droit privé organisé par l'Institut international pour l'unification du droit privé, UNIDROIT, Rome, 7-10 septembre 1987 / International Institute for the Unification of Private Law (UNIDROIT). - Rome : UNIDROIT ; Dobbs Ferry, NY : Oceana Publications, 1988. - XI, 575 lk. ISBN 0379209721

Märksõnad: siseriiklik õigus/rahvusvahelised lepingud/rahvusvaheline õigus/seaduste kooskõlastamine/rahvusvaheline eraõigus/äriõigus/rahvusvaheline kaubandus/Euroopa Liidu õigus/konverentsikogumikud
Kohaviit: 2-02-07264

A new approach to international commercial contracts : the UNIDROIT principles of international commercial contracts : XVth International Congress of Comparative Law : Bristol, 26 July - 1 August 1998 / International Academy of Comparative Law ; edited by Michael Joachim Bonell = XVe Congres International de droit comparé. - The Hague ; London ; Boston : Kluwer Law International, 1999. - xii, 444 lk. ISBN 9041112545

Märksõnad: äriõigus/kaubanduslepingud/rahvusvahelised lepingud/lepinguõigus/rahvusvaheline eraõigus/võrdlev õigusteadus/konverentsikogumikud
Kohaviit: 2-00-05612

Principles of international commercial contracts / International Institute for the Unification of Private Law (UNIDROIT). - Rome : UNIDROIT, 1994. - XX, 256 lk. ISBN 8886449003

Märksõnad: kaubanduslepingud/rahvusvahelised lepingud/lepinguõigus/äriõigus/rahvusvaheline eraõigus/kommentaariid
Kohaviit: 2-02-07270

The UNIDROIT principles : a common law of contracts for the Americas? : acts : a new approach to international commercial relations : the UNIDROIT principles of international commercial contracts = Los principios de UNIDROIT : un derecho com'un de los contratos para las Américas? : actas / editing Frédérique Mestre, Patricia de Seume ; Inter-American Congress, Valencia, Venezuela, 6-9 November 1996 = Congreso Interamericano. - Rome : UNIDROIT, 1998. - VII, 385 lk.

ISBN 888644902X

Märksõna: kaubanduslepingud/rahvusvahelised lepingud/lepinguõigus/seaduste kooskõlastamine/rahvusvaheline õigus/Ameerika/konverentsikogumikud

Kohaviit: 2-02-07269

UNIDROIT proceedings and papers... [Elektroniline teavik] = Actes et documents d'UNIDROIT : [Part 1. Official papers. Part 2. Scientific work]. - Rome : International Institute for the Unification of Private Law, 1997-.

1 CD-ROM + 1 kasutamishend. - Ilmub 1 kord aastas.

Vt. ka: <http://www.unidroit.org/english/publications/proceedings/main.htm>

Märksõna: eraõigus/seaduste kooskõlastamine/valitsustevahelised organisatsioonid/dokumendid/aastaraamatud/CD-ROMid

Kohaviit: EC-00441

Koostanud Maia Ruttu

UUED ÕIGUSRAAMATUD EESTI RAHVUSRAAMATUKOGUS

september-detsember 2002

Õiguse üldküsimumused

IX Riigikogu stenogrammid 2002. - Tallinn: Riigikogu Kantselei dokumendiosakond, 2002-.
2. kd.: VII istungjärk: 25. veebruar - 11. aprill. - 2002. - XXXIV, lk. 441.-905. + hääletustabelid.

3. kd.: VII istungjärk: 15. aprill - 16. mai. - 2002. - XXX, lk. 907.-1348. + hääletustabelid.

Märksõnad: parlamendid/istungjärgud/Eesti/stenogrammid

Kohaviit: 3-02-02006, 3-02-02118

Caenegem, R. C. van. European law in the past and the future: unity and diversity over two millennia. - Cambridge, U.K. ; New York: Cambridge University Press, 2002. - VIII, 175 lk. ISBN 0-521-00648-1

Märksõnad: seaduste kooskõlastamine/kodifitseerimine (jur.)/õigusajalugu/Euroopa

Kohaviit: 2-02-06135

Comparative law in the 21st century / [ed. by] Andrew Harding, Esin Örüü. - London [etc.]: Kluwer Academic, c2002. - XIII, 320 lk. - (W. G. Hart legal workshop series ; v. 4).

ISBN 90-411-9875-X

Märksõnad: võrdlev õigusteadus/avalik õigus/eraõigus/21. saj./artiklikogumikud

Kohaviit: PL A/516 ; 4

Ettekandeid väliskonverentsidelt / autorid: Ene Grauberg, Indrek Grauberg, Peeter Järveld, Kiira Kivinurk, Anne Nahkur ; [toim. Ene Sepp]. - Tallinn: Akadeemia Nord, 2002. - 44 lk. - (Akadeemia Nord toimetised ; 16). - Ettekanded inglise, saksa ja prantsuse keeles.

ISBN 9985-9413-1-4

ISSN 1406-5762

Märksõnad: õiguse üldküsimumused/artiklikogumikud/Tartu Ülikool/kõrgharidus/reformid/infoühiskond/postmodernism/virtuaalreaalsus/elektroniline meedia/riigid/identiteet/põhiseadused/poliitiline ajalugu/kultuur/Baltimaad/Euroopa

Kohaviit: PE B/2181 ; 16

Garner, Bryan A. The elements of legal style. - 2nd ed. - Oxford ; New York: Oxford University Press, 2002. - XVII, 268 lk.

ISBN 0-19-514162-8

Märksõnad: õiguskeel/tekstiõpetus/Ameerika Ühendriigid

Kohaviit: 2-02-06127

Narits, Raul. Õiguse entsüklopeedia: [õigusteaduse õpik. Meetodiõpetus]. - 2., täiend. ja parand. tr. - Tallinn: Juura, 2002. - 253 lk. - Bibl. lk. 243-253 ja joonealustes märkustes. ISBN 9985-75-090-X

Märksõnad: õigusteadus/õiguskord/õigusteooria/õiguskultuur/õigusnormid/Euroopa/Euroopa Liidu õigus/kõrgkooliõpikud

Kohaviit: 2-02-06327

Riigikogu kroonika 2001/2002: 10. 09. 2001 - 08. 09. 2002 / koost. Piret Juhani, Krista Tukk ; toim. Rita Hillermaa. - Tallinn: Eesti Rahvusraamatukogu, 2002. - 96 lk.

ISSN 1406-409X

Märksõnad: parlamendid/teatmikud/aastaraamatud

Kohaviit: PE A/1698 ; 2001/2002

Steiner, Eva. French legal method. - Oxford ; New York: Oxford University Press, 2002. - XII, 241 lk.

ISBN 1-84-174185-X

Märksõnad: õigusloome/kodifitseerimine (jur.)/seaduste tõlgendamise/teadusmetodoloogia/õigusharidus/Prantsusmaa/kõrgkooliõpikud

Kohaviit: 2-02-06098

Tala, Jyrki. Lakien vaikutukset: lakiuudistusten tavoitteet ja niiden toteutuminen lainsäädäntöteoreettisessa tarkastelussa. - Helsinki: Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos, 2001. - IV, 390 lk. - (Julkaisuja (Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos) ; 177).

ISBN 951-704-256-6

ISSN 0357-0126

Märksõnad: õigusteooria/õigusloome/efektiivsus/kehtivus/mõjud/õigusreformid

Kohaviit: PL A/4530 ; 177

Tsiviilõigus

Eesti Advokatuur: aastaraamat 2001. - Tallinn: Ilo, 2002. - 127 lk.

ISSN 1406-7315

Märksõnad: advokatuur/advokaadid/aastaraamatud

Kohaviit: PE A/1584 ; 2001

Evans, Hugh. Lawyers' liabilities. - 2nd ed. - London: Sweet & Maxwell, 2002. - XVII, 356 lk.

ISBN 0-421-77040-6

Märksõnad: juristid/ametialased kuriteod/vastutus/kaasused (jur.)/Suurbritannia

Kohaviit: 3-02-02563

Kullerkupp, Kai ; Kama, Priit ; Jõks, Henn. Asjaõiguse seminariülesanded. - Tallinn: Juura, 2002. - 48 lk.

ISBN 9985-75-095-0

Märksõnad: asjaõigus/vallasvara/kinnisvara/õppematerjalid

Kohaviit: 2-02-06524

Zimmer, Maximilian ; Kersten, Andreas ; Krause, Thomas. Handbuch für Notarfachangestellte. - 2., neubearb. u. aktualisierte Aufl. - Neuwied ; Kriftel: Luhtherhand, 2002. - XXX, 560 lk.

ISBN 3-472-05152-3

Märksõnad: notarid/notariaat/notariaaltoimingud/dokumenteerimine/tehingud/Saksamaa/

käsiraamatud

Kohaviit: 2-02-06752

Wagner, Gerhard. Das neue Schadensersatzrecht: die Rechtslage nach dem Zweiten Schadensrechtsänderungsgesetz. - Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft, 2002. - 200 lk. - (Leitfaden zum deutschen Bundesrecht).

ISBN 3789080209

Märksõnad: kahju tekitamine/hüvitised/kahju hüvitamine/võlaõigus/õigusloome/Saksamaa/kommentaariid

Kohaviit: 2-02-05989

Võlaõigus

Cases, materials and text on contract law / general editors, Hugh Beale. ... [et al.]. - Oxford ; Portland, Or.: Hart Pub., 2002. - xciv, 993 lk. - (IUS commune casebooks on the common law of Europe).

ISBN 1-84113-237-3

Märksõnad: lepinguõigus/lepingud/kaasused (jur.)/kohtulahendid/Euroopa/Saksamaa/Prantsusmaa/Suurbritannia

Kohaviit: 2-02-06140

Das neue Schuldrecht: Einführung - Texte - Materialien / bearb. von Jürgen Schmidt-Räntsch... [et al.]. - Köln: Bundesanzeiger-Verl., 2002. - xxvi, 916 lk. - (Recht und Praxis im Zivilrecht).

ISBN 3-89817-127-2

Märksõnad: lepingud/lepinguõigus/tehingud/õigusloome/info/avalik info/tarbijakaitse/Saksamaa/kommentaariid

Kohaviit: 2-02-06757

The principles of European Contract Law and Dutch Law: a commentary / ed. by Danny Busch... [et al.]. - The Hague [etc.]: Ars Aequi Libri, Nijmegen: Kluwer Law International, 2002. - 471 lk.

ISBN 90-411-1749-0

Märksõnad: lepinguõigus/lepingud/Euroopa Liidu õigus/Euroopa Liit/seaduste kooskõlastamine/Holland

Kohaviit: 2-02-06038

Truija, Uido. Võlaõigusseadus ja selle rakendamine: käsiraamat. - Tallinn: Estada-K, 2002. - 190 lk. + 1 CD-ROM

ISBN 9985-93-928-X

Märksõnad: lepingud/lepinguõigus/seadused (jur.)/käsiraamatud/kommentaariid

Kohaviit: 1-02-04187

Võlaõigusseadus: käsiraamat korteriühistutele / [toim. Kaie Külasepp ; eess.: Andres Jaadla]. - Tallinn: Eesti Korteriühistute Liit. - 242 lk. - (Korteriühistu käsiraamat) .

Märksõnad: lepinguõigus/lepingud/kohustused/seadused (jur.)/käsiraamatud

Kohaviit: 3-02-01879

Autoriõigus ja autoriõigusega kaasnevad õigused

Ficsor, Mihály. Collective management of copyright and related rights. - Geneva: World Intellectual Property Organization, 2002. - 165 lk. - (WIPO publication).

ISBN 92-805-1103-6

Märksõnad: intellektuaalne omand/Ülemaailmne Intellektuaalse Omandi Organisatsioon/

autorid/esindus (jur.)
Kohaviit: 2-02-07483

Ficsor, Mihály. The law of copyright and the Internet: the 1996 WIPO treaties, their interpretation and implementation. - Oxford [etc.]: Oxford University Press, 2002. - LI, 792 lk.

ISBN 0-19-829901-X

Märksõnad: intellektuaalne omand/Ülemaailmne Intellektuaalse Omandi Organisatsioon/rahvusvahelised lepingud/õiguskaitse/Internet

Kohaviit: 3-02-02569

Vaver, David ; Sirinelli, Pierre. Principles of copyright: cases and materials = Notions fondamentales du droit d'auteur: recueil de jurisprudence. - Geneva: World Intellectual Property Organization, 2002. - 325, [171] lk. - (WIPO publication).

ISBN 92-805-1013-1

Märksõnad: intellektuaalne omand/Ülemaailmne Intellektuaalse Omandi Organisatsioon/kaasused (jur.)

Kohaviit: 3-02-02516

The yearbook of copyright and media law, vol. 6: 2001/2002. - Oxford ; New York: Oxford University Press, 2002. - 430 lk.

ISBN 0-19-924584-3

Märksõnad: intellektuaalne omand/õigusloome/sõnavabadus/meedia/massikommunikatsioon/ajakirjandusvabadus/kaasused (jur.)/aastaraamatud

Kohaviit: PL A/4026 ; 2001/2002

Tööstusomand

Kivi-Koskinen, Timo. Tööstusomandi õiguskaitse väikeste ja keskmiste ettevõtete konkurentsivõime teenistuses (Soome kogemus) / tlk. Anu ja Heldur Haak ; toim. Liivi Seestränd ; eess.: Matti Päts. - Tallinn: Juura, 2002. - 67 lk. - Bibl. lk. 55.

ISBN 9985-75-085-3

Originaali tiitel: Kivi-Koskinen, Timo. Teollisoikeudet pienen ja keskisuuren yrityksen kilpailukeinona. Helsinki, 2001.

Märksõnad: intellektuaalne omand/Soome/kasulikud mudelid/kaubamärgid/patendid/ettevõtted/õiguskaitse/käsiraamatud

Kohaviit: 2-02-04773

Palm, Jukka. Tavamerkki, kilpailu ja alkuperä. - Helsinki: Suomalainen Lakimiesyhdistys, 2002. - XXIX, 324 lk. - (Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisuja. A-sarja ; 233).

ISBN 951-855-197-9

ISSN 0356-7206

Märksõnad: intellektuaalne omand/kaubamärgid/registreerimine/õiguskaitse/konkurents (maj.)/Soome/Euroopa Liidu õigus/võrdlev õigusteadus/dissertatsioonid

Kohaviit: PL A/1815 ; 233

Äriõigus

E-commerce law in Europe and the USA / ed. by Gerald Spindler, Fritjof Börner. - Berlin [etc.]: Springer, 2002. - XVII, 764 lk.

ISBN 3-540-43184-5

Märksõnad: elektrooniline äri/lepinguõigus/tarbijakaitseõigus/konkurentsioõigus/autoriõigus/Internet/domeenid (inform.)/kaubamärgid/andmekaitse/Euroopa/Ameerika Ühendriigid

Kohaviit: 2-02-06753

Selected legal issues of E-commerce / edited by Toshiyuki Kono... [et al.]. - The Hague [etc.]: Kluwer Law International, 2002. - X, 174 lk. - (Law and electronic commerce ; 16).

ISBN 90-411-1898-5

ISSN 1385-1888

Märksõnad: elektrooniline äri/Internet/küberraum/pankrotid/artiklikogumikud

Kohaviit: PL A/4933 ; 16

Sorainen, Aku ; Klauberg, Theis ; Berlaus, Eva ; Davidonis, Tomas. A foreign investor in the Baltics 2002. - Helsinki: Kauppakaari, 2002. - 306 lk.

ISBN 952-14-0509-0

Märksõnad: välisinvesteeringud/majandustingimused/omandireformid/kindlustus/võlaõigus/intellektuaalne omand/maksustamine/töölepingud/keskkonnaõigus/Eesti/Läti/Leedu/Baltimaad

Kohaviit: 2-02-05632

Телюкина, М. Конкурсное право: теория и практика несостоятельности (банкротства). - Москва: Дело, 2002. - 535 lk.

Märksõnad: maksejõuetus/pankrotid/pankrotimenetus/pankrotiõigus/võrdlev analüüs/Venemaa

Kohaviit: 2-02-06009

Toiduhügieen, enesekontroll ja ettevõtte tunnustamine, ehk, Kuidas tervisekaitseinspektoriga hästi läbi saada: käsiraamat toitlustuse ja jaekaubanduse ettevõtte juhile ning töötajale / [koost. Reelika Säär]. - Tallinn: Leksiko, 2002. - 375 lk. + 1 CD-ROM.

ISBN 9985-78-662-9

Märksõnad: toitlustusettevõtted/kaubandusettevõtted/toitlushügieen/enesekontroll/toidukaubad/toiduainete kontroll/õigusaktid/käsiraamatud

Kohaviit: 1-02-05014

Keskkonnaõigus

Beckerman, Wilfred ; Pasek, Johanna. Justice, posterity, and the environment. - Oxford ; New York: Oxford University Press, c2001. - VI, 217 lk.

ISBN 0-19-924508-8

Märksõnad: keskkond/keskkonnaeetika/keskkonnakaitse/õiguslikud aspektid/õigusfilosoofia

Kohaviit: 2-02-05507

Tööõigus

Kuidas lahendada töövaidlusi / [koost. Janek Pärk]. - Tallinn: Ten-Team, 2002. - 288 lk.

Märksõnad: töövaidlused/töölepingud

Kohaviit: 1-02-05080

Käis, Luule. Kuidas arvutada puhkusetasu ja keskmist palka. - Tallinn: Raamatupidaja.ee, 2002. - 64 lk. - (Raamatupidaja.ee 12 käsiraamatut ; 3/12).

ISBN 9985-9429-3-0

Märksõnad: palk/puhkus (töökorraldus)/tööaeg/puhkusetasu/raamatupidamine

Kohaviit: 1-02-05957

Stability and change in Nordic labour law: legal abbreviations / published under the auspices of The Stockholm University Law Faculty ; ed. by Peter Wahlgren. - Stockholm: Stockholm Institute for Scandinavian Law: Jure, 2002. - 415 lk. - (Scandinavian studies in law ; 43).

ISBN 91-85142-57-3

ISSN 0085-5944

Märksõnad: töösuhted/tööhõive/tööturg/töotervishoid/töölepingud/töökohtud/võrdlev

analüüs/Põhjamaad/artiklikogumikud

Kohaviit: PL A/1117 ; 43

Maksuõigus

Riigikohtu lahendid maksuasjades 1993-2002: kommentaarid. Märksõnaline sisujuht / Eesti Maksuteadlaste Selts ; koost. ja kommentaaride autorid Martin Huberg, Lasse Lehis ; [eess.: Lasse Lehis]. - Tartu: Casus, 2002. - 576 lk. - Märksõnaline sisujuht lk. 567-570. -

Kohtulahendites sisalduvad viited õigusaktidele lk. 571-576.

ISBN 9985-78-693-9

Märksõnad: kohutulahendid/riigikohtud/maksustamine/maksukorraldus

Kohaviit: 2-02-06506

Vallaste, Vello. Kommenteeritud uus maksukorralduse seadus. - Tallinn: Raamatupidaja.ee, 2002. - 103 lk. - (Raamatupidaja.ee 12 käsiraamatut ; 1/12).

ISBN 9985-9429-1-4

Märksõnad: maksustamine/maksukorraldus/elektronilised dokumendid/seadused (jur.)/kommentaariid

Kohaviit: 1-02-05092

Karistusõigus

Criminal law theory: doctrines of the general part / ed. by Stephen Shute, A. P. Simester. - Oxford: Oxford University Press, 2002. - 332 lk. - (Oxford monographs on criminal law and justice).

ISBN 0-19-924349-2

Märksõnad: karistusõiguse üldosa/süüteod/karistused/õigusteooria/õigusfilosoofia/artiklikogumikud

Kohaviit: 2-02-06148

Karistusseadustik: kommenteeritud väljaanne / koost. [ja eess.:] Jaan Sootak, Priit Pikamäe ; kommentaaride autorid: Norman Aas, Lauri Almann, Jaan Ginter, Olavi Jaggo, Tanel Kalmet, Margus Kurm, Villu Kõve, Saale Laos, Lasse Lehis, Ants Nõmper, Jaanus Ots, Paavo Paal, Priit Pikamäe, Kalev Rattus, Jaan Sootak, Jaanus Tehver. - Tallinn: Juura, 2002. - 772 lk. - Bibl. lk. 769-772. - Märksõnaline sisujuht lk. 740-759. - Kasutatud õigusaktide lühendid lk. 760-768.

ISBN 9985-75-088-8

Märksõnad: seadustikud/süüteod/karistused/kommentaariid

Kohaviit: 2-02-06330

Kühl, Kristian. Karistusõigus: üldosa / [tlk.: Triin Kivisild, Olavi Jaggo, Ursula Nagel, Leelo Oja, Kaupo Paal, Hesi Siimets-Gross ; õigustoim. ja eess.: Jaan Sootak]. - Tallinn: Juura, 2002. - 525 lk. - Bibl. lk. XVII-XXI. - Lühendite loetelu lk. XVII-XXI. - Märksõnaline sisujuht lk. 515-525.

ISBN 9985-75-064-0

Originaali tiitel: Kühl, Kristian. Strafrecht: allgemeiner Teil. München, 1994.

Märksõnad: karistusõiguse üldosa/süüteod/Saksamaa/kõrgkooliõpikud

Kohaviit: 2-02-06335

Sootak, Jaan. Õpetus karistusseadusest. - Tallinn: Juura, 2002. - 87 lk. - Bibl. lk. 86-87. - (Loenguid karistusõiguse üldosast ; 1).

ISBN 9985-75-101-9

Märksõnad: karistusõiguse üldosa/kõrgkooliõpikud

Kohaviit: 1-02-05954

Kriminoloogia, kriminalistika

Bowling, Benjamin ; Phillips, Coretta. Racism, crime and justice. - Harlow [etc.]: Longman, 2002. - XVIII, 315 lk. - (Longman criminology series).
ISBN 0582299667
Märksõnad: kriminaapoliitika/kuritegevus/rassism/rassisuhted/rassiline diskrimineerimine/Suurbritannia
Kohaviit: 2-02-06131

Криминалистика: учебник. - 2-е изд., перераб. и доп. - Москва: Юристь, 2002. - 718 lk. - (*Institutiones*).
ISBN 5-7975-0167-8
Märksõnad: kriminalistika/kõrgkooliõpikud
Kohaviit: 2-02-06023

Криминология: учебник. - 2-е изд., перераб. и доп. - Москва: Юристь, 2002. - 686 lk. - (*Institutiones*).
ISBN 5-7975-0193-7
Märksõnad: kriminoloogia/kõrgkooliõpikud
Kohaviit: 2-02-06024

New visions of crime victims / ed. by Carolyn Hoyle, Richard Young. - Oxford ; Portland, Or.: Hart Publishing, 2002. - X, 243 lk.
ISBN 1-84113-280-2
Märksõnad: kuriteohvrid/seksuaalkuriteod/vägistamine/perevägivald/majanduskuriteod/

kriisiabi/artiklikogumikud
Kohaviit: 2-02-06139

Raska, Eduard. Kriminoloogia: sissejuhatus ainesse / Tartu Ülikooli Õigusinstituut ; toim. Mailis Moora, Elo Kuusik. - Tallinn: Juura, 2002. - 240 lk. - Bibl. lk. 237-239. - Nimeregister lk. 240.
ISBN 9985-75-087-X
Märksõnad: kuritegevus/õigusteooria/mõisted/sotsiaalteadused
Kohaviit: 2-02-06510

Saar Jüri ; Markina, Anna ; Ahven, Andri ; Annist, Aet ; Ginter, Jaan. Kuritegevus Eestis 1991-2001 = Crime in Estonia 1991-2001 / TPÜ Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituut, Justiitsministeerium ; tlk. ja resümee koost. Hedi Kolk ; eess.: Märt Rask. - Tallinn: Juura, 2002. - 311 lk. - Bibl. lk. 232-237.
ISBN 9985-75-099-3
Summary, lk. 238-284.
Märksõnad: kuritegevus/organiseeritud kuritegevus/kriminaalpreventsioon/1990-ndad/kriminaalhooldus/kurjategijad/karistused/kohtusüsteemid/uuringud/süüteod/statistilised andmed
Kohaviit: 2-02-07052

Menetlusõigus

La justice administrative en pratique / Conseil d'État ; préparée par M. Rudolph d'Haëm. - Paris: La Documentation française, 2001. - 234 lk.
ISBN 2-11-004868-9
Märksõnad: halduskohtumenetlus/halduskohtud/kohtud/Prantsusmaa
Kohaviit: 1-02-04286

Paulus, Christoph G. Tsiviilprotsessiõigus: kohtuotsuse tegemise menetlus ja sundtäitmine / [tlk. Urmas Tigane]. - Tallinn: Juura, 2002. - 308 lk. - Bibl. lk. XIX-XX. - Lühendite register lk. XV-XVIII. - Paragrahvide register lk. 269-282. - Aineregister lk. 283-301. - Vastused lk. 303-308.

ISBN 9985-75-091-8

Originaali tiitel: Paulus, Christoph G. Zivilprozessrecht: Erkenntnisverfahren und Zwangsvollstreckung. Berlin, 1996.

Märksõnad: tsiviilkohtumenetlus/täitemenetlus/kohtud/hagimenetlus/õiguskaitse/Saksamaa/kõrgkooliõpikud

Kohaviit: 2-02-063333

Väärteod. Märksõnaline sisujuht: kogumik / [koost. ja eess.: Saale Laos ja Karin Luik]. - Tallinn: Ilo, 2002. - 257 lk.

ISBN 9985-57-424-9

Märksõnad: haldusmenetlus/väärteod/karistused/seadused (jur.)/käsiraamatud

Kohaviit: 1-02-05211

Riigiõigus

Eesti Vabariigi põhiseadus: kommenteeritud väljaanne / toimetuskolleegium: Eerik-Juhan Truuväli, Oliver Kask, Lasse Lehis, Heiki Lindpere, Uno Lõhmus, Ülle Madise, Kalle Merusk, Raul Narits, Vallo Olle, Jüri Põld, Heinrich Schneider. - Tallinn: Juura, 2002. - 757 lk. - Märksõnastik, lk. 691-730. - Rahvusvahelised lepingud, lk. 725-726. - Kasutatud õigusaktide lühendid, lk. 727-730. - Bibl. lk. 731-757. - Kommentaaride autorid ja sisu: Sissejuhatus / Raul Narits, Heinrich Schneider, Lauri Madise. [Preambul] / Heinrich Schneider. I ptk. / Kalle Merusk, Taavi Annus, Madis Ernits, Heiki Lindpere, Lauri Madise. II ptk. / Uno Lõhmus, Taavi Annus, Madis Ernits, Oliver Kask, Eerik Kergandberg, Rait Maruste, Peeter Roosma. III ptk. / Oliver Kask. IV ptk. / Jüri Põld, Lauri Madise, Aaro Mõttus. V ptk. / Eerik-Juhan Truuväli, Ülle Madise, Jüri Põld, Urmas Reinsalu. VI ptk. / Kalle Merusk. VII ptk. / Eerik-Juhan Truuväli, Jüri Põld. VIII ptk. / Lasse Lehis. IX ptk. / Heiki Lindpere, Kristi Land, Lauri Madise, Heiki Pisuke. X ptk. / Oliver Kask, Enn Markvart, Jüri Põld. XI ptk. / Heinrich Schneider. XII ptk. / Raul Narits, Aare Reenumägi, Peeter Roosma, Enn Markvart. XIII ptk. / Uno Lõhmus, Madis Ernits, Jüri Põld. XIV ptk. / Vallo Olle, Arno Allmann, Ülle Madise, Jüri Liventaal. XV ptk. / Eerik-Juhan Truuväli, Aaro Mõttus. Eesti Vabariigi põhiseaduse rakendamise seadus / Raul Narits, Peeter Roosma, Oliver Kask. Märksõnastik / Ülle Madise, Peep Pruks. Kasutatud õigusaktide lühendid / Virgo Saarmets. Eesti Vabariigi põhiseadus 1990-2002: bibliograafia / Maia Ruttu.

ISBN 9985-75-089-6

Märksõnad: põhiseadused/kommentaariid

Kohaviit: 2-02-06273

Husa, Jaakko. Nordic reflections on constitutional law: a comparative Nordic perspective. - Frankfurt a.M. [etc.]: P. Lang, 2002. - 209 lk.

ISBN 3-631-39290-7

Märksõnad: põhiseadused/võrdlev õigusteadus/Euroopa Liidu õigus/õigusteooria/Põhjamaad

Kohaviit: 2-02-06048

Põhiseaduslike õiguste tagamine 2001. aastal: õiguskantsleri tegevuse ülevaade. - Tallinn: Õiguskantsleri Kantselei, 2002. - 40 lk.

Märksõnad: õiguskantslerid/põhiseaduslikkuse järelevalve/ülevaated/statistilised andmed/aastaraamatud

Kohaviit: PE B/2635 ; 2001

Haldusõigus

E-government and its implications for administrative law: regulatory initiatives in France, Germany, Norway and the United States / ed. by J. E. J. Prins... [et al.]. - The Hague ; [Norwell]: T.M.C. Asser Press, c2002. - X, 225 lk. - (Information technology & law series ; 1).

ISBN 90-6704-141-6

ISSN 1570-2782

Märksõnad: infotehnoloogia/e-riik/avalik teenistus/digitaalinformatsioon/digitaalalkiri/elektroonilised dokumendid/haldusmenetlus/õigusloome/Prantsusmaa/Saksamaa/Norra/Ameerika Ühendriigid

Kohaviit: PL A/5534 ; 1

Ellonen, Erkki ; Kekomäki, Kalle ; Raivola, Petri ; Taiha, Hannu ; Väliatalo, Tarmo.

Eetika ja politseitöö / tlk. Mailis Moora ; eess.: Knut Klais. - Tallinn: Sisekaitseakadeemis, 2002. - 124 lk. - Bibl. lk. 115-119 ja joonealustes märkustes. - (Politseiõpik).

ISBN 9985-67-072-8

Originaali pealkiri: Ellonen, Erkki ; Kekomäki, Kalle ; Raivola, Petri ; Taiha, Hannu ; Väliatalo, Tarmo. Etiikka ja poliisin työ. Espoo, 2000.

Märksõnad: haldusõigus/politsei/kutse-eesitika/eesitikanormid/õpikud

Kohaviit: 1-02-05325

Kodanikud kui koostööpartnerid: nõuandeid omavalitsustele, kuidas teavitada, konsulteerida, panna huvituma ja senisest rohkem kaasata nii kodanikke kui ka kõiki elanikke kohaliku elu kujundamisse / [koost. ja eess.: Kadri Kopli ; toim. Anne Taklaja]. - Tallinn: Siseministeerium, 2002. - 82 lk.

Märksõnad: haldusõigus/kohalikud omavalitsused/kodanikuühiskond/regionaalpoliitika/kodanikualgatus/osalusdemokraatia/koostöö/Soome/Eesti/artiklikogumikud

Kohaviit: 1-02-05019

Kommenteeritud liikluseeskiri / kommenteerinud Lauri Koger. - Tallinn: Mats, 2002. - 200 lk. - Liiklusega seonduvad õigusaktid lk. 193-199.

ISBN 9985-51-054-2

Märksõnad: liikluseeskirjad/kommentaariid

Kohaviit: 2-02-07041

Olle, Vallo. Kohaliku omavalitsuse teostamine vahetu demokraatia vormis: kohalik rahvaalgatus ja rahvahääletus. - Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2002. - 281 lk. - Bibl. lk. 244-263. - (*Dissertationes iuridicae Universitatis Tartuensis* ; 7).

ISBN 9985-56-661-0

ISSN 1406-6394

Exercise of local government in the form of direct democracy: local public initiative and referendum, lk. 221-243

Märksõnad: kohalikud omavalitsused/demokraatia/kodanikualgatus/referendumid/õiguskaitse/dissertatsioonid

Kohaviit: PE A/1819 ; 7

Telekommunikationsgesetz: [Kommentar] / herausg. von Klaus-Dieter Scheurle, Thomas Mayen ; bearb. von Bettina Bergmann... [etc.]. - München: Beck, 2002. - XXIII, 1429 lk. ISBN 3-406-42331-0

Märksõnad: telekommunikatsioon/sideteenused/andmekaitse/õiguslikud aspektid/Saksamaa/seadused (jur.)/kommentaariid

Kohaviit: 2-02-05981

Vajan relva! 4: (relvaseadus ja relvade omandamise uus kord) / koost. Raivo Lillemets. - [Tallinn]: Talmar & Põhi, 2002. - 111 lk.
ISBN 9985-813-25-1
Märksõnad: korrakaitse/relvad/järelevalve/seadused (jur.)/teatmikud
Kohaviit: 1-02-05077

Rahvusvaheline õigus

Baltic yearbook of international law, vol. 1 / editor-in-chief Ineta Ziemele. - The Hague [etc.]: Kluwer, 2002. - 330 lk.
ISBN 90-411-1736-9
Märksõnad: Baltimaad/rahvusvahelised lepingud/riigiõigus/õigusjärglus/õigusajalugu/arvustused/artiklikogumikud
Kohaviit: PL A/5537 ; 2001

Boister, Neil. Penal aspects of the UN drug conventions. - The Hague [etc.]: Kluwer Law International, 2002. - XXXVII, 598 lk.
ISBN 90-411-1546-3
Märksõnad: Ühinenud Rahvaste Organisatsioon/narkootikumid/narkokaubandus/narkomaaniavastane võitlus/narkopoliitika/rahvusvaheline koostöö/rahvusvahelised lepingud/kriminaalõigus
Kohaviit: 2-02-06039

The charter of the United Nations: a commentary. I-II / ed. by Bruno Simma... [et al.]. - 2. ed. - Oxford [etc.]: Oxford University Press, 2002.
1. kd. - LXIV, 896 lk.
ISBN 0-19-924449-9
2. kd. - XXXI, 897-1405 lk.
ISBN 0-19-925376-5
Märksõnad: Ühinenud Rahvaste Organisatsioon/rahvusvahelised organisatsioonid/õiguslik seisund/rahvusvahelised lepingud/hartad/põhikirjad/kommentaariid
Kohaviit: 2-02-07661 ; 2-02-07662

A concise encyclopedia of the United Nations / ed. by Helmut Volger. - The Hague [etc.]: Kluwer Law International, 2002. - XX, 806 lk.
ISBN 90-411-1865-9
Märksõnad: Ühinenud Rahvaste Organisatsioon/rahvusvaheline koostöö/rahvusvahelised suhted/rahvusvahelised organisatsioonid/valitsusvälised organisatsioonid/inimõigused/desarmeerimine/entsüklopeediad
Kohaviit: 2-02-06036

Kiviorg, Merilin ; Land, Kristi ; Miil, Kärt ; Vallikivi, Hannes. Rahvusvaheline õigus: loengukonspekt. - Tallinn: Juura, 2002. - 187 lk.
ISBN 9985-75-086-1
Märksõnad: rahvusvahelised lepingud/rahvusvahelised organisatsioonid/mereõigus/inimõigused/diplomaatilised suhted/õppematerjalid/artiklikogumikud
Kohaviit: 2-02-06269

The Rome Statute of the International Criminal Court: a commentary. I-III / ed. by Antonio Cassese... [et al.]. - Oxford ; New York: Oxford University Press, 2002.
1. kd. - CXL, 1048 lk.
ISBN 0-19-924312-3
2. kd. - XVI, 1049-2018 lk.
ISBN 0-19-925897-X
3. kd. - 184 lk.
ISBN 0-19-925898-8

Märksõnad: Ühinenud Rahvaste Organisatsioon/Rahvusvaheline Kriminaalkohus/
rahvusvahelised kohtud/kriminaalkohtumenetlus/kriminaalõigus/põhikirjad/kommentaariid
Kohaviit: 3-02-02556 ; 3-02-02557 ; 3-02-02558

Wilson, John F. Carriage of goods by sea. - 4th ed. - Harlow [etc.]: Longman, 2001. -
XLVIII, 516 lk.
ISBN 0-582-43740-7

Märksõnad: mereõigus/merekaubandus/kaubavedu/rahvusvahelised veod/vaidluste
lahendamise/rahvusvaheline kaubandus/rahvusvahelised lepingud/äriõigus
Kohaviit: 2-02-06146

World Court Digest: formerly Fontes Iuris gentium. III: 1996-2000 / prepared by R.
Hofmann, Nico Krisch... [et al.]. - Berlin [etc.]: Springer, 2002. - XIV, 745 lk.
ISBN 3-540-43588-3

Märksõnad: Ühinenud Rahvaste Organisatsioon/Rahvusvaheline Kohus/rahvusvahelised
kohtud/kohtumenetlus/kohtulahendid
Kohaviit: 2-02-06756

Inimõigused

Craven, Matthew C. R. The international covenant on economic, social and cultural rights: a
perspective on its development. - Oxford ; New York: Oxford University Press, 2002. - LIX,
413 lk. - (Oxford monographs in international law).
ISBN 0-19-826788-6

Märksõnad: Ühinenud Rahvaste Organisatsioon. Majandus-, Sotsiaal- ja Kultuuriõiguste
Komitee/komiteed/põhiõigused/rahvusvahelised lepingud/kommentaariid
Kohaviit: 2-02-06099

O'Flaherty, Michael. Human rights and the UN: practice before the treaty bodies. - 2nd ed. -
The Hague [etc.]: M. Nijhoff Publishers, c2002. - XI, 226 lk. - (Nijhoff law specials ; 54).
ISBN 9041117881
ISSN 0924-4549

Märksõnad: Ühinenud Rahvaste Organisatsioon/komiteed/valitsusvälised organisatsioonid/
põhiõigused/rahvusvahelised lepingud
Kohaviit: PL A/291 ; 54

Parandatud ja täiendatud Euroopa sootsiaalhartat. - Tallinn: Euroopa Nõukogu Tallinna
Infotalitus, 2002. - 80 lk.

Märksõnad: rahvusvaheline õigus/sotsiaalkaitse/põhiõigused/Euroopa/hartat
Kohaviit: 1-02-05411

Public perception and awareness of trafficking in women in the Baltic States: representative
surveys: report, September-October 2001, Vilnius, Lithuania. - Helsinki: International
Organization for Migration, Regional Office for the Baltic and Nordic Countries, 2002. - 115
lk. - (IOM-Helsinki report ; 55/2002).
ISSN 1238-8211

Märksõnad: inimkaubandus/naised/prostitutsioon/info/avalik arvamus/Baltimaad/
rahvusvaheline õigus/konverentsikogumikud
Kohaviit: PL B/4843 ; 55/2002

Ramcharan, Bertrand G. The United Nations High Commissioner for Human Rights: the
challenges of international protection. - The Hague [etc.]: Kluwer Law International, 2002. -
XX, 250 lk. - (International studies in human rights ; 71).
ISBN 90-411-1832-2

Märksõnad: Ühinenud Rahvaste Organisatsioon. Inimõiguste Ülemkomissar/õiguskaitse/

rahvusvaheline õigus
Kohaviit: PL A/609 ; 71

Rahvusvaheline eraõigus

Menjuq, Michel. Droit international et européen des sociétés. - Paris: Montchrestien, 2001.
- 449 lk. - (Domat. Droit privé).

ISBN 2-7076-1258-8

ISSN 0767-4309

Märksõnad: Euroopa Liidu õigus/äriõigus/äriühinguõigus/äriühingud/pankrot/
pankrotimenetlus/supranatsioonalsed organisatsioonid/Prantsusmaa

Kohaviit: 2-02-05309

Koostanud Maia Ruttu

